

RUHÅM 23

Rogaland Unge Høyres 58. Årsmøte

Arbeids- og sosialprogram

Thon Partner Hotel | 23. september | #RUHÅM23

Kjære Rogaland UH

Omtrent 600 000 i arbeidsfør alder i Norge står helt utenfor arbeidslivet. I en tid preget av usikkerhet og flere pågående kriser, må vi få flere i arbeid. I de neste årene må vi utdanne flere, sørge for at folk kan stå lenger i jobb, og ikke minst komme med konkrete tiltak mot de gruppene som trenger det mest. For å få til dette er vi avhengige av en aktiv stat.

Vi må også ansette flere unge. Det å få muligheten til å jobbe fra tidlig alder er verdifull kompetanse, og nødvendig arbeidserfaring for alle videre i livet. Staten må tilrettelegge for at det skal være lettere både å ansette unge, men også for unge å finne seg jobb.

Vi står nå også ovenfor en massiv eldrekrise. Eldrekrise vil føre til et stort press på helse- og omsorgstjenestene, det vil bli en naturlig lavere tilgang på midler, og det vil bli en redusert tilgjengelighet på arbeidskraft. Derfor er det viktig at de som ønsker å jobbe skal få bli i arbeidslivet så lenge de kan.

I dette programmet har vi først og fremst fokusert på å få flere grupper i jobb, ansette flere unge og ikke minst komt med målrettede tiltak for de som trenger det mest. Vi har lagt stor vekt på et mer likestilt, fleksibelt og ikke minst forutsigbart arbeidsliv.

Til slutt har vi også hatt fokus på å tilrettelegge for gründerskap, inkludere de som allerede står utenfor, og få ned antallet på trygd. Alt dette for å gjøre Norge til verdens beste land å bo, og arbeide i. Sammen skaper vi et samfunn med like muligheter.

Fordi det største skillet i samfunnet går mellom de som har jobb og de som ikke har jobb, og sånn skal det også forbli. Det skal alltid lønne seg å jobbe.

Programkomiteen har bestått av William Rong Koppang, Isabella Jansen Fiskå, Orzuniso Zakirova, Sunniva Ovidia Sandsmark og Martin Nese Johnsen. En ekstra takk rettes også til Fredrik Iversen, Aleksander Stokkebø og Marget Hagerup, som har vært hjelpelige under arbeidet med programmet.

God debatt!

William Rong Koppang

Leder av Rogaland Unge Høyres
Arbeids- og sosialprogram 2023

Innholds- fortegnelse

Kapittel 1: Prinsipper	04
Kapittel 2: Statens overordnede ansvar	07
Kapittel 3: Flere i arbeid	10
Kapittel 4: Et lengre arbeidsliv	14
Kapittel 5: Et mer fleksibelt arbeidsliv	17
Kapittel 6: Utenforskap	20

1

Prinsipper

1 Arbeid er viktig for samfunnet. Hvem som jobber og hvordan de jobber påvirker økonomien,
2 fellesskapet og hvordan enkeltmennesker har det. I Norge har vi hatt både gode og utfordrende sider
3 ved arbeidslivet de siste tiårene. For å sikre en god framtid må vi løse problemene og få flere til å
4 jobbe, på en rettferdig måte.

5 Velferdsstaten er en stødig base som hjelper folk når de har det tøft, og det gjør det lettere å finne
6 jobb igjen. Den gir penger når du trenger det, hjelper med lege og skole, og sørger for at du kan finne
7 ny jobb. Tanken er ikke bare å gi hjelp, men å få folk tilbake i arbeid. Så velferdsstaten er som en venn
8 som gir deg en dytt når du trenger det, så du kan komme tilbake der du hører hjemme – på jobb og
9 med penger i lomma.

10 Sykemeldinger øker. Det er et problem. For å unngå dette, må vi hjelpe unge til å fullføre skolen sin,
11 og vi må ha flere steder hvor folk kan lære. Å bli sykemeldt bør være det siste alternativet. Vi må gjøre
12 alt for å unngå at folk blir vant til å ha penger fra trygd. Vi prøver å få folk som har problemer med
13 helse til å jobbe ved å lage en plan sammen. Men alle må hjelpe til, ikke bare staten. Vi kan hjelpe folk
14 med delvis sykemelding og tilpasse jobbene deres, så de kan jobbe litt.

15 I Norge er det viktig at mange jobber, så vi kan ha god velferd og økonomi. Sykemeldingene øker og
16 flere står utenfor arbeidslivet. Vi må finne ut hvorfor og få flere til å jobbe. Å jobbe er bra for helse,
17 lykken og lommeboka. Når flere jobber, blir det bedre økonomi og liv for alle.

18 Noen har blitt borte fra jobben på grunn av sykdom. Noen ganger har det gått bedre, andre ganger
19 ikke. Når folk er syke, får de penger slik at de har det bra selv om de ikke jobber. Samtidig har sjefene
20 gjort ting annerledes på jobben for å hjelpe folk å ikke bli syke. Likevel må vi gjøre mer for at folk ikke
21 skal være lenge borte fra jobben. Spesielt når det gjelder psykisk helse. Hvis vi gir støtte og hjelp før
22 folk blir borte fra jobben, blir det mindre sykdom.

23 Selv om Norge er flinke på likestilling, er det fortsatt problemer. Kvinner jobber mer deltid enn menn,
24 og kvinner tjener mindre penger. Det må vi ordne opp i. Noen ting har blitt bedre, for eksempel
25 medisinsk hjelp for kvinner og regler på jobben. Men vi må fortsatt jobbe for at kvinner skal kunne
26 jobbe like mye som menn, i alle jobber.

27 Det er viktig å inkludere folk som har kommet til Norge. Vi må hjelpe dem å lære norsk og finne jobber.
28 Også de som får penger for å ikke jobbe, må hjelpe til med noe. Kvinner som har kommet til Norge må
29 også få jobbe. Vi må lære dem norsk og hjelpe dem å finne jobber. Folk som kommer fra andre land
30 for å jobbe, er viktige for Norge. Vi må endre reglene slik at de får lage sin egen jobb.

31 For å få en god framtid må flere jobbe. Vi må støtte unge, hjelpe folk med helseproblemer, stoppe
32 sykdom før det skjer, sørge for at alle har like muligheter og inkludere de som er nye i Norge. Hvis vi
33 jobber sammen, kan vi få et arbeidsliv som er rettferdig og inkluderende for alle. Det vil hjelpe både
34 enkeltmennesket og samfunnet, og gjøre Norge bedre rustet for fremtiden.

35 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 36 • Opprettholde velferdsstaten.
- 37 • Styrke Arbeidslinjen.
- 38 • Bygge videre på ungdomssatsingen startet under Solberg-regjeringen.
- 39 • Forebygge arbeidsledighet i Rogaland.
- 40 • Ha et sikkerhetsnett som stimulerer til jobb, fremfor å forbli utenfor.
- 41 • At det alltid skal lønne seg å jobbe.

- 42 • Sikre en velferdsstat som gir alle sikkerhet, helsehjelp, trygghet, tilgang til utdanning og et
- 43 verdig minstenivå av levestandard.
- 44 • Ha et pensjonssystem som gjør at det er lønnsomt å jobbe lengre.

2

Statens

overordnede

ansvar

45 I ethvert samfunn har staten en viktig rolle i å ivareta innbyggernes velferd og sikre en grunnleggende
46 levestandard. Dette kapitlet tar for seg det overordnede ansvaret staten har for å støtte sine borgere
47 gjennom temaer som sosialhjelp og velferdsordninger. Vi vil utforske hvordan sosialhjelp fungerer
48 som et sikkerhetsnett for de som trenger økonomisk støtte, samt se på ulike velferdsordninger som
49 er etablert for å fremme velferd og trygghet blant befolkningen. Gjennom dette kapitlet vil vi
50 undersøke hvordan staten legger til rette for en rettferdig fordeling av ressurser og arbeider for å sikre
51 at ingen blir etterlatt uten nødvendig støtte i samfunnet vårt.

52 Sosialhjelp

53 Vi i Unge Høyre ser at Norge har opplevd lav arbeidsledighet i de senere årene, men vi erkjenner
54 samtidig at det er utfordrende å spå hvordan arbeidsledigheten vil utvikle seg i tiden som kommer. I
55 2019 var det om lag 620 000 mennesker – omtrent 20 prosent av befolkningen i aldersgruppen 18 til
56 66 år – som mottok helserelaterte ytelser som langtidssykemelding, uføretrygd eller
57 arbeidsavklaringspenger. Vi deler oppfatningen om at et sterkt arbeidsmarked med flere i arbeid
58 bidrar til å styrke statskassen og gi en bærekraftig økonomi, samtidig som det skaper et fellesskap og
59 tilhørighet som er positivt for både fysisk og psykisk helse.

60 Vi ønsker å gjøre det mer utfordrende å motta helserelaterte ytelser, samtidig som vi ønsker å forenkle
61 veien inn i arbeidslivet for de som har mulighet og vilje til å jobbe. I dag står mange som har potensial
62 og vilje til å bidra utenfor arbeidslivet på grunn av ulike hindringer. Dette er en situasjon vi ønsker å
63 endre. Vi tror på å skape et system der det alltid lønner seg å jobbe, og hvor alle som ønsker å delta
64 aktivt i arbeidslivet blir gitt muligheten til det.

65 Vi i Unge Høyre er også opptatt av å balansere velferdssystemet slik at det gir nødvendig støtte til de
66 som trenger det, samtidig som det oppmuntrer og tilrettelegger for arbeidsdeltakelse. Dette vil ikke
67 bare bidra til økonomisk stabilitet, men også styrke den sosiale inkluderingen og det fellesskapet som
68 arbeidslivet kan gi, noe som skaper en positiv dynamikk der flere får muligheten til å bidra til
69 samfunnet på en meningsfull måte.

70 Rogaland Unge Høyre vil:

- 71 • Sikre at det skal alltid lønne seg å være i jobb eller utdanning, ved å ha en større omlegging
72 av inntektssikringssystemet.
- 73 • Innføre skattekreditt ved overgang fra trygd til arbeid.
- 74 • Etablere et jevnt jobbskattefradrag ved å redusere jobbskattefradraget for alle
75 inntektsgrupper.
- 76 • Tidsbegrense uføretrygden med jevnlige vurderinger minimum hvert femte år.

77 Velferdsordninger

78 Velferdsstaten står i dag overfor en kompleks utfordring som krever nøye vurdering og strategisk
79 tilnærming. Den økende andelen eldre innbyggere utgjør en reell bekymring da pensjonsutgiftene

80 stadig øker. Samtidig forventer samfunnet stadig bedre og mer tilpassede velferdstjenester, noe som
81 ytterligere øker presset på ressursene.. I tillegg vil inntektene fra olje- og gassektoren gradvis avta,
82 noe som legger til utfordringene med å opprettholde velferdssystemet slik vi kjenner det i
83 dag. Velferdsordninger er i dag universelle, som betyr at alle har rett på dem vil få dem, derfor kan det
84 lønne seg og behovsprøve velferdsordninger, slik at bare de som har et behov for dem får dem. Dette
85 kan kutte i kostnadene vi har i velferdsstaten.

86 Derfor mener Rogaland Unge Høyre det er feil å løse disse utfordringene gjennom økt skatt. I stedet
87 ønsker vi å vektlegge en mer strategisk og helhetlig tilnærming. Det innebærer å reformere
88 velferdsstatens oppgaver og strukturer, med et klart mål om å gjøre driften av velferdstjenestene mer
89 effektiv og bærekraftig. Dette inkluderer også en visjon om å skape økonomisk vekst i næringslivet slik
90 at vi får flere bein å stå på, samtidig som vi reduserer statens oppgaver og drifter velferdstjenestene
91 mer effektivt.

92 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 93 • Reformere velferdsstatens bærekraft ved å redusere kostnadene.
- 94 • Likebehandle private og offentlige aktører som tilbyr velferdstjenester.
- 95 • Styrke arbeidslinjen i velferdsstaten.
- 96 • Som hovedregel behovsprøve velferdsordninger.
- 97 • Innføre én karensdag for sykelønn.

3

Flere i arbeid

98 I dagens samfunn strever mange med å finne sin plass på arbeidsmarkedet. Dette kapitlet tar for
99 seg en viktig og kompleks problemstilling: Hvordan kan vi inkludere flere mennesker i arbeidslivet? Vi
100 vil utforske ulike aspekter ved denne utfordringen, inkludert temaer som uføretrygd, deltidsarbeid,
101 innleie av arbeidskraft, integrering av mangfoldige grupper og fremme av likestilling. Gjennom dette
102 kapitlet vil vi dykke inn i de ulike elementene som påvirker deltakelsen i arbeidsstyrken, og vi vil se
103 på hvordan samfunnet kan arbeide sammen for å skape en mer inkluderende og rettferdig
104 arbeidsplass for alle.

105 Uføretrygda

106 I løpet av de siste ti årene har Norge sett en betydelig økning i antallet uføre. Det må legges vekt på å
107 støtte unge til å fullføre videregående skole, ved å tilby tilpasset undervisning og alternative
108 læringsmiljøer. Uføretrygd bør være en siste utvei, og alt bør gjøres for å forhindre at de som har
109 potensial til å jobbe, blir permanent avhengige av trygd. Den nødvendige støtten må aldri nektes for
110 de som kjemper med disse utfordringene. For å fremme økt sysselsetting er det avgjørende at
111 arbeidsgivere åpner dørene for personer med ulike evner og ferdigheter, uavhengig av eventuelle
112 hindringer de måtte ha. Konseptet inkluderingsdugnad er et positivt steg mot å integrere personer
113 med nedsatt funksjonsevne i arbeidsstyrken. Imidlertid er dette en felles innsats som ikke kan bæres
114 alene av staten.

115 Systemet fungerer ikke godt nok. I dag forventer vi 100 prosent ytelse for folk som ikke har kapasitet.
116 At man kan jobbe 60,40 eller bare 10 prosent er mye bedre enn at man jobber 0. Systemet for gradert
117 uføretrygd må derfor reflektere dette.

118 I et velferdssamfunn som Norge er høy arbeidsdeltakelse avgjørende. Økende antall uføre, uavhengig
119 av alder, utgjør en utfordring både for individene selv og for samfunnet som helhet. Å være i arbeid
120 har vist seg å ha positive effekter på den psykiske helsen, livskvaliteten og økonomisk uavhengighet.
121 Derfor er det avgjørende at vi tar tak i dette problemet og arbeider for å inkludere flere i arbeidslivet.
122 Dette vil bidra til en sunn økonomi, økt livskvalitet og bedre helse for alle.

123 Rogaland Unge Høyre vil:

- 124 • Endre inntektssystemet slik at det alltid er mer gunstig å jobbe en å ikke jobbe.
- 125 • Øke bruken av "Individuell jobbstøtte" med sikte på å inkludere flere i arbeidsstyrken.
- 126 • Fremme økt bruk av gradert uføretrygd.

127 Innleie

128 1. April 2023 strammet nåværende regjering inn på innleie. Det er særlig små og mellomstore bedrifter
129 som rammes hardt av disse innstrammingene. For enkelte bedrifter er det avgjørende å kunne leie inn
130 ansatte til kortere oppdrag, eller for å få i land et prosjekt innen fristen. Bemanningsbyråene er også
131 en viktig inngangsport til arbeidslivet, bare i 2021 hjalp bemanningsbransjen 75 000 mennesker inn i
132 jobb. Rogaland unge høyre vil sikre et trygt, fleksibelt og godt arbeidsliv for alle gjennom oppdaterte
133 lover og regler for arbeidslivet.

134 **Rogaland unge høyre vil:**

- 135 • Skrote regjeringens innstramminger for bruk av innleie.
- 136 • La bedriftene leie inn personell dersom de har behov.

137 **Integrering**

138 Integrering av innvandringsgrupper er viktig i Norge. Å inkludere dem i samfunnet og arbeidslivet er
139 en nøkkelutfordring. Dette starter med å lære norsk godt nok til å kommunisere og jobbe. Tilpasning
140 av integreringstilbudet er avgjørende, da hver innvandrers har unike behov.

141 Å få flere innvandrere til å være aktive i samfunnet er viktig, og innføringen av aktivitetsplikt for
142 sosialhjelpsmottakere, inkludert innvandrere, er en idé. Dette kan bygge en inkluderende
143 arbeidskultur. Spesiell oppmerksomhet bør rettes mot innvandrerkvinner, med fadderordninger,
144 samarbeid med sosiale entreprenører og tilpassede jobbsjanser.

145 God norskopplæring er avgjørende for integrering. Å forbedre språkopplæring og ha nasjonale prøver
146 kan hjelpe. Arbeidsinnvandring er viktig, og vi må vurdere kravene for å starte egen virksomhet for å
147 inkludere arbeidsinnvandrere bedre.

148 I Rogaland er innvandringsgrupper betydelige, spesielt i energibransjen. Dette er en sjans for suksess
149 og vekst. Skreddersydde integreringstilbud, jobber, språkopplæring og støtte til egen virksomhet kan
150 inkludere innvandringsgrupper på en måte som styrker individet og samfunnet.

151 Kontantstøtte gir penger til foreldre som holder barna hjemme. Unge Høyre mener dette kan hindre
152 integrering og jobb. Ordningen gir mulighet til å være hjemme i stedet for å jobbe. Spesielt mange
153 innvandrerkvinner bruker kontantstøtten, som hindrer integrering. Å betale folk for ikke å bruke
154 allerede subsidierte tjenester er feil ifølge Unge Høyre.

155 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 156 • Etablere individuelt tilpassede integreringstilbud ved siden av introduksjonsprogrammet
157 som tar hensyn til unike behov og forutsetninger for hver innvandrers.
- 158 • Innføre aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere, for å fremme deltakelse og unngå
159 passivitet.
- 160 • Iverksette målrettede tiltak som oppmuntrer flere innvandrerkvinner til å delta i arbeidslivet,
161 som fadderordninger og spesialiserte jobbsjanser.
- 162 • Revurdere kravene for arbeidsinnvandrere til å starte og drive egen virksomhet, slik at flere
163 kan delta aktivt i samfunnsutviklingen.
- 164 • Prioritere arbeidsrettede tiltak i introduksjonsprogram.
- 165 • Fjerne kontantstøtten.
- 166 • Innføre kompetansekrav og utdanningskrav for innvandring.

167 Likestilling

168 Selv om Norge er kjent for likestilling, er det fortsatt problemer med økonomisk likestilling. Mange
169 kvinner jobber deltid, og de tjener mindre enn menn. Kvinner eier også mindre penger og har færre
170 ledende jobber. Dette er ikke rettferdig.

171 Kvinner blir også mer syke og har dårligere helse enn menn. Noen tiltak har blitt tatt, som bedre
172 helsehjelp og nye lover. Det er også kampanjer for å hjelpe kvinner å forstå økonomi bedre. Dette kan
173 gjøre kvinner sterkere økonomisk.

174 Vi må også hjelpe kvinner å få viktige jobber. Flere kvinner må bli ledere, og jenter bør velge alle slags
175 utdanning. Dette vil hjelpe oss å bryte barrierer mellom kjønnene.

176 Selv om det er vanskelig, har Norge gjort noen gode ting. Flere kvinner jobber nå, forskjellen i lønn er
177 mindre, og flere kvinner har høyere stillinger. Hvis vi fortsetter å jobbe hardt, kan vi få en bedre
178 arbeidsplass der alle blir behandlet likt og har samme muligheter.

179 Rogaland Unge Høyre vil:

- 180 • Gjennomføre tiltak som reduserer deltidsarbeid blant kvinner, og arbeide for å utligne
181 lønnsforskjellen mellom kvinner og menn som jobber heltid.
- 182 • Etablere mer fleksible arbeidstidsordninger for å tilrettelegge for både kvinner og menn, slik
183 at de kan balansere arbeid og familieliv.
- 184 • Oppmuntre kvinner til å velge mannsdominerte yrker og studieretninger gjennom
185 informasjonskampanjer og tiltak som inspirerer til bredere karrierevalg.
- 186 • Fortsette med kampanjer og opplæring som øker kvinners økonomiske kompetanse og
187 bevissthet om sparing, investeringer og lønnsforhandlinger.
- 188 • Iverksette målrettede tiltak for kvinnehelse som adresserer spesifikke utfordringer kvinner
189 møter i arbeidslivet, inkludert reproduktiv helse, mental helse og forebyggende
190 helseprogrammer.
- 191 • Avskaffe kjønnspoeng ved høyere utdanning.

4

Et lengre

arbeidsliv

192 I takt med økende forventet levealder og endringer i arbeidskulturen, har konseptet om et lengre
193 arbeidsliv blitt stadig mer relevant. Dette kapitlet tar for seg viktige aspekter ved dette temaet:
194 hvordan man kan gjøre det enklere å ansette ungdom i jobb, utfordringer knyttet til pensjon og
195 særaldersgrenser, samt betydningen av helligdager i en arbeidshverdag som potensielt strekker seg
196 over flere år. Vi vil utforske ulike perspektiver på disse spørsmålene og se på hvordan samfunnet kan
197 tilpasse seg for å støtte en jevn overgang til og opprettholdelse av et lengre og mer bærekraftig
198 arbeidsliv.

199 Enklere å ansette ungdom i jobb

200 Norsk arbeidsmarked har stått overfor en rekke utfordringer som har utgjort betydelige utfordringer
201 for unge å få seg jobb. Restriksjoner knyttet til søndagsarbeid, mangel på tilrettelegging for ungdom,
202 og ikke minst generelle begrensninger for hva ungdom kan og ikke kan gjøre for eksempel som
203 butikkmedarbeidere.

204 Vi har lenge vært klare på at frikortgrensen bør økes. Rogaland Unge Høyre foreslo i 2020 å øke
205 frikortgrensen til 100 000 kr. Etter prisjusteringer vil dette i dag tilsvare i underkant av 120 000 kr og
206 derfor burde vårt standpunkt på frikortgrensen justeres etter dagens nivå.

207 Det er vanskelig for unge å finne jobber i Norge på grunn av begrensede helgearbeidsmuligheter og
208 komplikasjoner med søndagsåpne butikker. Reglene, som for eksempel begrensningene på å jobbe to
209 søndager på rad, gjør det vanskelig for ungdom å være fleksible og tilgjengelige for jobber. Dette gjør
210 det enda tøffere i et stadig skiftende jobbmarked.

211 Et annet problem er at det er begrenset tilgang for jobb i helgene, særlig for ungdom, noe som går ut
212 over deres arbeidserfaring. Reguleringen av søndagsåpne butikker gjør også det vanskelig å få jobber
213 når det er mye etterspørsel. Dette er en situasjon der det trengs drastiske endringer, både for at
214 ungdom lettere skal skaffe seg jobb, men også for at det skal bli lettere å ansette unge.

215 Rogaland Unge Høyre vil:

- 216 • Tillate folk mellom 15-18 år å jobbe til midnatt i helger.
- 217 • La folk over 16 år selge skjenke og selge alkohol og tobakk.
- 218 • Øke frikortgrensen til 120 000 kr.
- Gjøre det mer attraktivt å ansette unge gjennom lavere arbeidsgiveravgift for arbeidstakere under 23 år uten formell kompetanse.

219 Pensjon og særaldersgrenser

220 Vi står i dag overfor en massiv eldrebølge, noe som naturligvis vil føre til massive utgifter fra staten i
221 de kommende årene. Eldrekrise vil føre til et stort press på helse- og omsorgstjenester, pensjonistene
222 vil få lavere tilgang på midler, og vi vil se en redusert tilgjengelighet på arbeidskraft.

223 Til tross for at eldrebølgen kommer, har vi nå et pensjonssystem som skyver folk ut av arbeidslivet.
224 Mange av dem er motiverte, friske folk som til og med ønsker å jobbe videre. For eksempel må politi-
225 og brannkonstabler gå av med pensjon når de fyller 60 år enten du vil eller ikke. Denne tvangs

226 pensjoneringen fører til at mange går av med pensjon lenge før de ikke lenger kan regnes som en
227 ressurs til Norge.

228 Høyre har gjentatte ganger foreslått å fjerne øvre pensjonsalder i både offentlig og privat sektor, men
229 har måttet gå med på gjentatte kompromisser med Arbeiderpartiet. Det vil si at vi i dag har en øvre
230 pensjonsalder på 72 år i privat sektor, og 70 år i offentlig sektor.

231 Rogaland Unge Høyre vil:

- 232 • Fjerne øvre pensjonsalder for både offentlig og privat sektor, så fremt arbeidsgiver
233 godkjenner at de er i god nok stand til å jobbe.
- 234 • Fjerne særaldersgrenser i de yrkene det omfatter.
- 235 • Sørge for at de ansatte i yrker hvor særaldersgrenser gjelder skal kunne arbeide der så lenge
236 arbeidsgiver mener de er kvalifiserte.
- 237 • Fjerne det statlige bidraget til avtalefestet pensjon (AFP).

238 Helligdager

239 Arbeidsmarkedet i Norge har lenge vært preget av en balanse mellom arbeidstakernes rettigheter og
240 arbeidsgivernes behov. Imidlertid er det flere utfordringer knyttet til både regulering av arbeidstid og
241 helligdager. For å både fremme fleksibilitet og et effektivt arbeidsmarked er det derfor foreslått en
242 rekke løsninger.

243 I Norge har vi fortsatt store deler av den kristne kulturarven. Blant annet gjennom høytider og
244 helligdager. Tradisjonelt har for eksempel 2. påskedag og 2. juledag blitt brukt for å reise hjem fra
245 kirken. På grunn av nettopp dette må butikker og alkoholsalg holdes stengt disse dagene. Antallet
246 fridager vil også variere grunnet at røde dager ofte faller på lørdager og søndager, når folk flest har fri
247 fra jobb uansett. På toppen av det hele fører mange av disse kristne helligdagene til inneklemt dager.
248 Rent samfunnsøkonomisk fungerer dette både ineffektivt og kan for mange virke totalt meningsløst.

249 Debatten om søndagsstengte butikker har lenge vært aktuell. Motstanden dreier seg ikke fullt og helt
250 om at du som forbruker skal måtte handle på søndager, men en prinsipp sak om at staten ikke har noe
251 med når butikkene skal holde åpent. Staten skal spille på lag med næringslivet, og om butikkene ser
252 en etterspørsel for å holde åpent om søndager vil dette være gunstig både for butikkene, og for
253 forbrukerne. En av de vanligste argumentene om å holde stengt på søndager handler også om at
254 mange mener de ikke har folk til å jobbe disse dagene. Dette kan være en perfekt anledning til å få
255 unge på jobb.

256 Rogaland Unge Høyre vil:

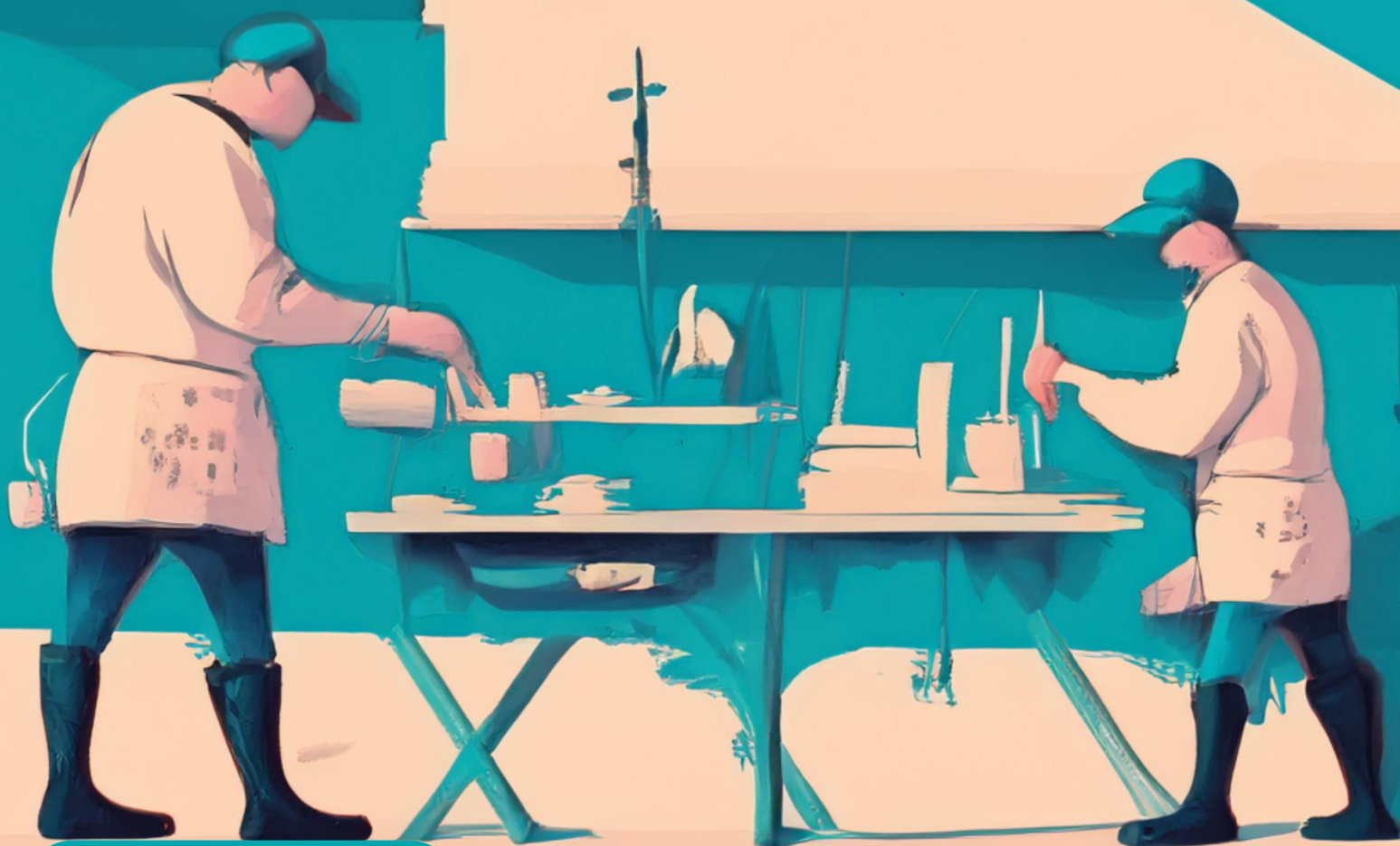
- 257 • La butikker holde åpent om søndager.
- 258 • Fjerne krav om at man ikke kan jobbe to sammenhengende søndager.
- 259 • Tilrettelegge i større grad for at ungdom kan jobbe helgevakter.
- 260 • Gjøre det enklere for bedrifter å ha folk på jobb på søndager.

5

Et mer

fleksibelt

arbeidsliv

261 Selv i en stadig skiftende verden, hvor teknologi og samfunnsbehov utvikler seg i en rivende fart, har
262 tradisjonelle arbeidsmønstre begynt å vise tegn til fleksibilitet. Dette kapittelet tar for seg en
263 spennende utvikling i arbeidslivet som har vekket oppmerksomhet: overgangen til et mer fleksibelt
264 arbeidsmiljø. Tre sentrale temaer trer frem i denne utviklingen: sterkere entreprenørskap,
265 arbeidsgiveres rolle og endringer i arbeidsmiljølovgivningen. Gjennom dette kapittelet vil vi dykke ned
266 i hvordan disse faktorene samvirker for å forme det moderne arbeidslivet, og hvordan de påvirker
267 både arbeidsgivere og arbeidstakere i deres daglige virke. La oss utforske hvordan disse skiftende
268 trendene former landskapet av muligheter og utfordringer i dagens arbeidsliv.

269 Sterkere entreprenørskap

270 Forenkling av bedriftsdrift i Norge støttes bredt fordi det kan øke økonomisk vekst, stimulere
271 entreprenørskap og forbedre nasjonal konkurransevne. Enklere regler kan hjelpe bedrifter med å
272 vokse, investere og skape flere jobber. Dette kan også fremme innovasjon og løse
273 samfunnsproblemer. Men det er viktig å finne balansen mellom enkelhet og nødvendige reguleringer
274 for å beskytte arbeidstakere, miljøet og samfunnsansvar.

275 Rogaland unge høyre vil:

- 276 • Forenkle prosesser og tillatelser som fremmer bedriftsvekst.
- 277 • Styrke ressurser og veiledning for enkeltpersoner og grupper som vil starte virksomheter,
278 gjennom tilgang til kurs eller lignende.
- 279 • Sikre at lover og forskrifter er relevante og effektive for dagens næringsliv.
- 280 • Fremme bruk av teknologi for å gjøre forretningsprosesser mer effektive.
- 281 • Fortsette å satse på organisasjoner som Ungt Entreprenørskap, som gir elevene et innblikk i
282 bedriftsdrift.
- 283 • Utvide telefontider i Brønnøysundregistrene fra 9-12 til 9-15, og gjøre det lettere å
284 kommunisere med offentlige instanser ansvarlige for næringslivet.

285 Arbeidsgiver

286 Å være arbeidsgiver i dag er en utfordring. Komplekse lover og regler, knapphet på talent, behov for
287 attraktive fordeler, teknologiske endringer og mangfold krever oppmerksomhet. Arbeidsmiljøets
288 helse og sikkerhet, administrative byrder og endringsledelse er også viktige. Økonomiske svingninger
289 påvirker bærekraften. God ledelse og tilpasningsevne er nøkkelen til suksess.

290 Rogaland unge høyre vil:

- 291 • Tilby statlig veiledning om kompliserte lover og forskrifter.
- 292 • Gjøre det enklere å være arbeidsgiver ved å gi enkelte ansvar til arbeidstaker, eksempelvis
293 må arbeidsgiver i dag finne ut om arbeidstaker har lov til å jobbe i Norge, Arbeidstaker kan
294 for eksempel dokumentere dette selv.

295 Arbeidsmiljøloven

296 Arbeidsmiljøloven skal sikre trygge arbeidsforhold. Det er viktig å merke seg at mens det kan være
297 problemer med arbeidsmiljøloven, er intensjonen ofte å beskytte arbeidstakerne og skape balanse
298 mellom arbeidsgivere og arbeidstakere. Justeringer og oppdateringer i loven kan være nødvendige for
299 å adressere disse problemene og reflektere dagens arbeidsmiljø og behov.

300 Rogaland unge høyre vil:

- 301 • Redusere antall trinn, regler og dokumenter som trengs for å gjennomføre en handling, slik
302 at arbeidet blir mer effektivt.
- 303 • Gjøre Arbeidsmiljøloven mer fleksibel slik at den holder tritt med samfunnsutviklingen.
- 304 • Gjøre reglene mer klare slik at den ikke er oppe til tolkning og arbeidstakere blir mer
305 beskyttet.
- 306 • Sørge for at Arbeidsmiljøloven holder tritt med teknologien.

6 Utenforskap

307 I dette kapittelet skal vi utforske ulike utfordringer knyttet til mennesker som har havnet utenfor
308 jobbmarkedet. Vi vil se nærmere på de som har sonet i fengsel, de som har droppet ut av videregående
309 skole, de som ikke har fullført videregående skole, og de som har hull i CV-en sin. Vi vil undersøke
310 potensielle løsninger og tiltak som kan bidra til å reintegrere disse gruppene i arbeidslivet på en
311 meningsfull og bærekraftig måte. Gjennom å adressere disse problemstillingene håper vi å bidra til en
312 inkluderende og rettferdig arbeidskultur.

313 Livet etter fengsel

314 Tidligere fengselsinnsatte står overfor utfordringer når de søker jobb på grunn av stigma og
315 fordommer fra arbeidsgivere, som kan føre til diskriminering ved ansettelser til tross for deres
316 kompetanse. Mangel på relevante ferdigheter og utdanning, i tillegg til tap av arbeidserfaring under
317 fengselsoppholdet, skaper ytterligere hinder for deres reintegrering i arbeidsmarkedet.

318 Deres reduserte nettverk, som kan skyldes tap av kontakter i fengsel, begrenser tilgangen til viktige
319 referanser og anbefalinger. Samtidig kan juridiske begrensninger knyttet til strafferegistreringen deres
320 begrense tilgjengelige jobbmuligheter. Løsninger innebærer å styrke tilbudet av arbeidstrening, kurs
321 og utdanning til innsatte under soning, slik at de kan få opprettholdt ferdigheter de allerede har, eller
322 lære noe nytt under soning. Tilby livslang rett til videregående skole i norske fengsler, slik at innsatte
323 har mulighet til å ta/fullføre videregående skole under soning og dermed ha mulighet til videre
324 utdanning etter soning. Støtteorganisasjoner som hjelper innsatte inn i arbeidslivet igjen.

325 Rogaland unge høyre vil:

- 326 • Støtteorganisasjoner som Wayback, som hjelper innsatte inn i arbeidslivet igjen
- 327 • Styrke tilbudet om arbeidstrening, kurs og utdanning til innsatte under soning.
- 328 • Tilby livslang rett til videregående skole i norske fengsler.
- 329 • Tilby nettbasert høyskoleutdanning til alle i norske fengsler

330 Dropouts

331 Elever som avbryter videregående skole, møter komplekse utfordringer på arbeidsmarkedet.
332 Begrensede jobbmuligheter er en fremtredende bekymring, da mangel på formell utdanning
333 begrenser tilgangen til passende stillinger og karrieremuligheter. Dette kan føre til lavere inntekt og
334 økonomisk usikkerhet. I tillegg står de overfor intens konkurranse fra kandidater med høyere
335 utdanning, mens tap av grunnleggende ferdigheter og manglende nettverk fra skolen kan ytterligere
336 begrense deres suksess på jobbmarkedet. For å takle disse utfordringene, kan vurdering av senere
337 fullføring av videregående skole og fokus på personlige ferdigheter og engasjement bidra til å vise
338 arbeidsgivere deres dedikasjon. Ved å fortsette læring innen interessefeltet, kan de forbedre sine
339 karrieremuligheter.

340 De fleste som dropper ut av videregående er elever på yrkesfag, for at vi skal øke
341 gjennomføringsgraden til disse elevene, kan vi styrke yrkesfagene.

342 Rogaland unge høyre vil:

- 343 • Styrke yrkesfagene hele veien til høyere yrkesfaglig utdanning, både via fagskole og
344 universitet.
- 345 • Være en pådriver for gode yrkesfaglige skoler i regionen, som for eksempel Strand, der
346 elevene som går akvakultur faktisk får praktisk undervisning i en akvahall.
- 347 • Styrke rådgivertjenesten på videregående, slik at elever som føler de har valgt feil kan få
348 hjelp.
- 349 • At rådgivere på videregående skole skal være eksterne personer, slik at rådgivningen
350 elevene mottar er basert på objektivitet og mindre elever dropper ut fordi de har valgt feil
351 utdanningsløp.
- 352 • Styrke rådgivertjenesten på grunnskolen, med særlig fokus på yrkesfaglige utdanninger, slik
353 at flest mulig blir motivert til å fullføre videregående opplæring.

354 Mennesker som ikke har gått på videregående skole

355 Mennesker som ikke har fullført videregående skole, kan stå overfor en rekke utfordringer i
356 arbeidsmarkedet. Dette inkluderer begrensede jobbmuligheter og lavere inntekt sammenlignet
357 med de med høyere utdanning. Konkurransen med høyt utdannede kandidater kan også være
358 en utfordring, mens mangel på grunnleggende ferdigheter og tilgang til opplæring kan
359 begrense karrieremulighetene. Stigmatisering og redusert selvtillit kan ytterligere forverre
360 situasjonen. En annen grunn til at enkelte ikke har gått på videregående kan være at de ikke
361 fant noe som passet for dem. Kanskje vet de ikke nok om de forskjellige tilbudene, eller
362 kanskje de ikke var helt klar for videregående.

363 Rogaland unge høyre vil:

- 364 • Styrke rådgivertjenesten på grunnskolen slik at flest mulig blir motiverte til Videregående.

365 Hull i CV-en

366 Personer med hull i CV-en, altså perioder uten arbeid eller lengre pauser mellom jobber, står overfor
367 flere utfordringer ved jobbsøking. Stigmatisering og forutinntatte oppfatninger fra arbeidsgivere er en
368 viktig problemstilling, hvor potensielle kandidater med slike hull ofte blir oversett til fordel for mer
369 tradisjonelle søkere. Å forklare årsakene bak disse hullene kan også være vanskelig, og manglende
370 oppdaterte ferdigheter og tap av nettverk kan ytterligere svekke jobbsøkerens muligheter. For å møte
371 disse utfordringene er det viktig å ta initiativ til å fylle CV-gapene med deltidsarbeid, frivillig arbeid
372 eller faglig utvikling for å demonstrere engasjement og oppdatere ferdigheter. Ærlighet og åpenhet
373 under intervjuer kan bidra til å bygge tillit og vise arbeidsgivere at man er forberedt på nye
374 utfordringer med dedikasjon.

375 **Rogaland unge høyre vil:**

- 376
- 377
- 378
- 379
- 380
- Legge til rette for at mennesker med hull i CV-en kan få hjelp ut igjen i arbeidslivet, eksempelvis gjennom NAV.
 - Være en pådriver for at næringslivet kan hjelpe mennesker med hull i CV-en, ved for eksempel å ha midlertidige «prøveansettelser», slik at de kan få en sjanse til å prøve seg i arbeidslivet.

Rogaland Unge Høyre
Skagenkaian 1, 4006 Stavanger

Rogaland Unge Høyres Arbeids- og sosialprogram er designet og utformet av Kristoffer Refsnes Bjordal.